

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 363/2011-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. septembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Z. Z., B., toho času v Ústave na výkon väzby B., zastúpenej advokátom JUDr. J. B., Advokátska kancelária, B., pre namietané porušenie čl. 17 ods. 3, ods. 4 a ods. 5, čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 2 T/9/2010 z 20. januára 2011 a uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 Tos 13/2011 zo 16. februára 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Z. Z. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. apríla 2011 doručená sťažnosť Z. Z., B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie čl. 17 ods. 3, ods. 4 a ods. 5, čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) „postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp.zn. 2T/9/2010 v spojitosti s postupom Krajského súdu Bratislava v konaní vedenom pod č.k. 1 Tos 13/2011“.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je väzobne stíhaná pre pokračujúci zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c) a ods. 4 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a iné Okresným súdom Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 2 T/9/2010, na základe obžaloby prijatej 13. júla 2010.

V prípravnom konaní bola sťažovateľka prvýkrát vzatá do väzby na základe uznesenia okresného súdu sp. zn. Tp 1613/2008 z 24. februára 2008, a to z dôvodov podľa ustanovení § 71 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). Na základe uznesenia Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Tpo 38/08 z 26. mája 2008 však bola z väzby prepustená, a to z dôvodu oneskoreného predloženia spisového materiálu nadriadenému súdu.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla: *„V ten istý deň (26. mája 2008) som bola zadržaná a predvedená a umiestnená do cely predbežného zadržania KR PZ Bratislava a dňa 28.05.2008 predložila Okresná prokuratúra Bratislava V, návrh na vzatie do väzby 1 Pv 821/2006“*. Ďalej sťažovateľka uviedla: *„Z väzby som bola prepustená dňa 29.05.2008, takže do doby väzby sa započítava doba v trvaní 3 dní. V tej istej veci, som bola uznesením Okresného súdu Bratislava II zo dňa 08.01.2010 sp.zn. Tp 831/2010 vzatá opätovne do väzby z dôvodu § 71 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. s tým, že väzba začala plynúť dňom 07.01.2010 o 10,00 hod. Mám za to, že v tej istej veci som bola vzatá do väzby 3x, pričom zákon ustanovuje iba o jednom opätovnom vzatí do väzby v tej istej veci.“*

Sťažovateľka ďalej poukázala na to, že 13. januára 2011 podala žiadosť o prepustenie na slobodu podľa ustanovenia § 79 ods. 3 Trestného poriadku, ako aj žiadosť o nahradenie väzby poskytnutým písomným sľubom podľa ustanovení § 80 Trestného poriadku, o ktorých okresný súd rozhodol uznesením sp. zn. 2 T/9/2010 z 20. januára 2011 tak, že žiadosť o prepustenie na slobodu zamietol a poskytnutý písomný sľub neprijal.

O sťažnosti podanej proti predmetnému uzneseniu rozhodol krajský súd svojím uznesením sp. zn. 1 Tos 13/2011 zo 16. februára 2011, ktorým podanú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

Sťažovateľka v rámci svojej argumentácie predložila tento chronologický prehľad podaní, ktoré uplatnila po vzatí do väzby:

„1. sťažnosť zo dňa 22.01.2010 po doručení uznesenia Okresného súdu Bratislava II zo dňa 08. 01. 2010 sp. zn. Tp 831/2010 vzatá opätovne do väzby (doručené dňa 20.01.2010) za porušenie § 73 Tr. por. ods. 4) Orgán, ktorý obvineného na podklade príkazu zatkol, je povinný ho bez meškania, najneskôr však do 24 hodín, dodať súdu, ktorého sudca príkaz vydal. Ak sa tak nestane, musí byť obvinený prepustený na slobodu, z dôvodu, že nebola dodržaná 24 hod. lehota od zatknutia do dodania súdu (zatknutá som bola dňa 07.01.201 o 10,00 h a dodaná pred sudcu dňa 08.01.2010 o 15,10. V tejto sťažnosti som však aj poukázala, že na prejednávani o mojej väzbe sa zúčastnil obhajca JUDr. R. K., ktorý tvrdil, že bol podľa § 37 ods. 1, písm. a) a e) Tr. por. ustanovený súdom, i keď na tomto pojednávaní sa týmto uznesením nepreukázal a nazretím do spisu som takýto doklad v spise nenašla. V tejto sťažnosti som ďalej žiadala vypočuť osoby - svedkov na ktorých sa v uznesení odvolával Okresný súd Bratislava II (pp. M. S., Ing. J. H., L. Z., JUDr. M. G., V. K.) ako i policajtov a vyšetrovateľov. O sťažnosti rozhodol Krajský súd v Bratislave, ktorý moju sťažnosť zamietol pričom v uznesení nie je nič uvedené o dôvodoch mojej sťažnosti. K zápisnici zo dňa 08. 01. 2010 ďalej uvádzam skutočnosť, že v obsahu zápisnice absentuje akákoľvek zmienka o tom na základe akých uznesení o vznesení trestného stíhania som prejednávaná do vzatia do väzby čo absentuje aj v uznesení súdu.

Dôkaz: zápisnice Okresného súdu Bratislava II, Č.k.: Tp 831/209 zo dňa 08.01.2010

2. žiadosť o prepustenie z väzby zo dňa 15.03.2010 ako dôvod bol uvedený § 79 ods. 2 Tr. por. o ktorej Okresný súd Bratislava II, nerozhodoval.

3. žiadosť o prepustenie z väzby zo dňa 01.04.2011 z dôvodu porušenia § 567c Tr. por. Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. februára 2009, ods. 2) Ak lehota väzby začala plynúť pred 1. februárom 2009, použijú sa ustanovenia § 76, 78, § 80 ods. 3 a § 81 ods. 4 v znení účinnom do 31. januára 2009, pretože k tomuto dátumu som bola vo väzbe 6 mesiacov a jeden deň. Okresný súd Bratislava II túto žiadosť nikdy neprejednával, naopak na základe tejto žiadosti som dňa 06.04.2010 obdržala návrh prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava II Dr. C. návrh zo dňa 03.03.2010 na predĺženie základnej sedemmesačnej lehoty väzby do 02.08.2010. Dňa 13. 04.2010 sudca pre prípravné konanie JUDr. R. F., Okresného súdu Bratislava II, rozhodoval

o žiadosti na prepustenie z väzby ktorú podal dňa 10.03.2010 o JUDr. R. K., ktorý nebol mnou zvolený obhajca nebol ani súdom ustanovený, pretože ako vyplýva z l.č. 6658 zv. č. 27 JUDr. R. K. dňa 20.01.2010 vypovedal plnomocenstvo pričom súd toto plnomocenstvo založil do spisu až dňa 21.06.2010. O mojich žiadostiach zo dňa 15.03.2010 a 01.04.2010 sa na tomto (13.04.2010) pojednávaní nerozhodovalo. Toto porušenie práva uvádzam vo všetkých mojich žiadostiach o prepustenie z väzby ale nikdy sa o týchto mojich dôvodoch nerozhodovalo. Pritom je tam jeden dôležitý moment: na str. 2 v ods. 2 v tretej alinei je uvedené: Sudca je toho názoru, že ustanovenie § 73 ods 4 Tr. por. nemá na mysli fyzické dodanie obvineného pred sudcu, ktorý tento vydal, ale postačuje aj oznámenie, že obvinený bol zadržaný a kde sa nachádza, aby bol k dispozícii sudcovi. Máme za to, že tento jeho názor nie je správny, pretože ako vyplýva z právnej literatúry sudca je povinný v každom prípade zadržanú osobu vypočúť do 48 h. Svoj názor opierame tak o čl. 17 Ústavy Slovenskej republiky ods. 3 a 4, ako i čl. 5 ods. 1 písm. c), 3 a 4 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako i o Rozsudky Európsky súd pre ľudské práva v prípadoch Gál proti SR, Šutek a Štetiár proti SR, Kaščák proti SR.

Dôkaz: uznesenie Okresného súdu Bratislava II, č.k: Tp 1003/2010 zo dňa 13.04.2008

4. sťažnosť zo dňa 07. 04. 2010 na Krajskú prokuratúru Bratislava vo veci preverenia postupu dozorujúceho prokurátora. Krajská prokuratúra odpovedala až dňa 14. 07.2010 teda po 3 mesiacoch a 13 dňoch.

5. sťažnosť zo dňa 19. 04. 2010 proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava II o návrhu na predĺženie mojej väzby o ktorej sa nerozhodovalo ale dňa 21. 04.2010 bola táto sťažnosť Krajským súdom zamietnutá.

6. žiadosť o prepustenie z väzby zo dňa 25.05.2010 (súdu doručená dňa 28. 05.2010) z dôvodu porušenia § 567c Tr. por. O žiadosti sa rozhodovalo na neverejnom pojednávaní dňa 23.06.2010, napriek tomu, že dňa a to chcem zdôrazniť ako nezákonné konanie a možno i podvod zo strany Okresného súdu Bratislava II, 17. 06. 2010 sa v tom istom čase o 9,30 h konalo verejné i neverejné zasadnutie za prítomnosti toho istého senátu, toho istého prokurátora na neverejnom mňa a môjho obhajcu JUDr. R. K. a na verejnom bez jeho prítomnosti. Na toto všetko som upozornila príslušné orgány a žiadam o vysvetlenie i Okresný súd Bratislava II na každom pojednávaní až doteraz a odpovede som sa nedočkala. Okresný súd Bratislava II na neverejnom pojednávaní dňa 23.06.2010 prvýkrát

uviedol dôvody mojej väzby, ktoré sa však v niektorých bodoch nezhodujú s obžalobou prokurátora (napr. poškodený v na str. 3 zápisnice je Ing. J. C. a v obžalobe Ing. V. K. a pod) .

Dôkaz: zápisnica o neverejnom zasadnutí Okresného súdu Bratislava II, č.k.: 2T/9/2010 zo dňa 23.06.2010 zápisnica z verejného i neverejného zasadnutia Okresného súdu Bratislava II, Č.k.: 2T/9/2010 zo dňa 17.06.2010

7. žiadosť o prepustenie z väzby zo dňa 01.07.2010 súdu doručenej 22.07.2010, doplnenej dňa 19.08.2010 o ktorej sa rozhodovalo dňa 09.09.2010.

8. žiadosť o prepustenie z väzby zo dňa 07. 10. 2010 súdu doručenej 11.10.2010, o ktorej sa predseda senátu na hlavnom pojednávaní dňa 27.10.2010 vyjadril, že: neobsahuje nové dôvody a preto na túto žiadosť súd nebude prihliadať.

Dôkaz: zápisnica o hlavnom pojednávaní Okresného súdu Bratislava II č.k.: 2T/9/2010 zo dňa 27.10.2010

Dňa 28. 10. 2010 som si zvolila za obhajcu JUDr. J. B.,

9. žiadosť o prepustenie z väzby obhajcu zo dňa 14. 11. 2010 a mojej zo dňa 15.11.2010 súdu doručenej na hlavnom pojednávaní 15.11.2010. Žiadosť bola oznámením súdu zo dňa 20.11.2010 odmietnutá z dôvodu nedodržania lehoty na jej podanie.

10. žiadosť o prepustenie z väzby zo dňa 11. 01. 2011 a doplnenej obhajcom zo dňa 14.01.2011, ktorá bola prejednávaná na hlavnom pojednávaní 20.01.2011 a voči ktorej smeruje táto sťažnosť. Opätovne zdôrazňujem, že v žiadostiach boli zopakované predošlé dôvody na prepustenie z väzby a v podaní obhajcu i zdôvodnené dôvody pomnutia väzby. “

Sťažovateľka formulovala námietku porušenia čl. 17 ústavy, ktorú podporila touto argumentáciou:

„Podľa čl. 17 Ústavy SR:

ods. 3) Obvineného alebo podozrivého z trestného činu možno zadržať len v prípadoch ustanovených zákonom. Zadržaná osoba musí byť ihneď oboznámená s dôvodmi zadržania, vypočutá a najneskôr do 48 hodín prepustená na slobodu alebo odovzdaná súdu. Sudca musí zadržanú osobu do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od prevzatia vypočuť a rozhodnúť o väzbe alebo o jej prepustení na slobodu.

ods. 4) Obvineného možno zatknúť iba na odôvodnený písomný príkaz sudcu. Zatknutá osoba musí byť do 24 hodín odovzdaná súdu. Sudca musí zatknutú osobu do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od prevzatia vypočúť a rozhodnúť o väzbe alebo o jej prepustení na slobodu.

ods. 5) Do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Moja sťažnosť je podľa môjho názoru smerovaná proti tomu, že Okresný súd Bratislava pri prejednávaní mojej väzby porušil uvedené ustanovenia tohto článku Ústavy SR nasledovne:

ods. 3) tým, že pri prejednávaní mojej väzby dňa 08.01.2010, mi nebol sudcom pre prípravné konanie prednesené obvinenia, čo je zrejmé zo zápisnice z tohto pojednávania,

ods. 4) tým, že nebola dodržaná lehota do 24 hodín od môjho zadržania po odovzdanie súdu a preto som v tejto lehote nebola sudcom pre prípravné konanie vypočutá.

ods. 5) tým, že som bola vzatá do väzby v tej istej veci tretí krát čím boli porušené ustanovenia § 71 Trestného poriadku o opätovnom vzatí do väzby. Taktiež mám za to, že ak do „väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu“, potom dĺžka mojej väzby mala byť posudzovaná podľa Trestného poriadku účinného do 31. 1. 2009 podľa ktorého rozhodnutie súdu v prípravnom konaní o uvalení mojej väzby, resp. o predĺžení trvania lehoty väzby, mohlo mať účinky maximálne šesť mesiacov a súdy tak Okresný ako aj Krajský sa mali nimi riadiť pri prerokovaní mojej žiadosti prepustení z väzby ako zo dňa 28.05.2010, ako i žiadosti o predĺžení väzby okresného prokurátora Bratislava II zo dňa zo dňa 03.03.2010.“

Ďalej sťažovateľka predložila námietku porušenia čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy, ktorú odôvodnila takto:

«Sťažnosť podávam proti napadaným uzneseniam Okresného súdu Bratislava II ako i Krajského súdu Bratislava pre porušenie čl. 47 Ústavy SR

ods. 2) Každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom v spojitosti s čl. 50 Ústavy SR

ods. 3) Obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu, pretože

a) sa nedostatočne vysporiadali s dôvodmi naplnenia väzobného dôvodu uvedeného § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. v ktorom iba konštatuje, že súd vidí tieto dôvody predovšetkým v tom, že obvinená v rámci prípravného konania uviedla, že po prepustení z väzby v máji 2008 odišla v januári 2009, najprv do Čiech, kde bola niekoľko týždňov, následne do Nemecka, kde prespávala rôzne v penziónoch, hoteloch alebo na súkromí, potom išla do Rakúska, kde sa zdržiavala v meste A. u jednej rodiny, kde im pomáhala v domácnosti za ubytovanie a stravu a niekedy dostala nejaký tringelt. O mieste jej pobytu nevedel nikto, nenahlásila ho ani v Rakúsku, rodina, u ktorej bývala to chcela urobiť, ale obvinená ich žiadala, aby s tým počkali. Avšak neobjasnil si že dôvody na môj útek ktorý som v žiadosti uvádzala ako „konanie ktorým bol neprimeraný nátlak na moju osobu zo strany vyšetrojúcich orgánov a odopieranie lekárskej starostlivosti“, čo však súd nepovažuje za preukázané a súd považuje za pravdepodobné, že po prepustení na slobodu zopakuje útek z územia slovenskej republiky“ a, že dňom podania obžaloby už pominula obava o moju osobnú bezpečnosť, ktorá som pociťovala v štádiu vyšetrovania. Ak by súd podrobnejšie preštudoval spis tak v spise zv. č. 17 až 20 list. 3275 by si prečítal, že som podala dňa 22.01.2009 trestné oznámenia na Sekciu kontroly a inšpekčnej služby MV SR, generálnu prokuratúru SR a Krajskú prokuratúru o vyvíjaní nátlaku a vyhrážok na moju osobu. Keďže som do 30 dní nedostala žiadnu odpoveď, z obavy o svoju bezpečnosť som opustila územie SR. Súd sa tiež nevysporiadal so žiadosťou môjho obhajcu že v tomto prípade môže použiť a uložiť mi primerané povinnosti a obmedzenia uvedené v § 82 ods. 1 a ods. 3 Tr. por.

b) si napriek mojej žiadosti neoveril tvrdenie prokurátora, že budem ovplyvňovať svedkov M. S., Ing. J. H., L. Z., JUDr. M. G. a V. K. Nestačí iba konštatácia: „Súd na žiadosť obžalovanej prečítal prepisy záznamu telekomunikačnej prevádzky, ktorými telefonicky komunikovala“ a nepredvolal a nevypočul ich v súvislosti s mojimi žiadosťami. Tým porušil ustanovenie § 79 ods. 2 Tr. por. prvá alinea policajt, prokurátor, sudca pre

prípravné konanie a súd sú povinní skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby trvajú, alebo či sa zmenili, a podľa mňa mi nezákonne predlžuje väzbu.»

Na základe všetkých uvedených skutočností sťažovateľka v závere navrhla, aby ústavný súd vo veci rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo (sloboda) Z. Z. upravené v čl. 17, 47 a 50 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 2T/9/2010 v spojitosti s postupom Krajského súdu Bratislava v konaní vedenom pod č.k. 1Tos 13/2011 bolo porušené.

2. Rozhodnutie Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 2T/9/2010 zo dňa 20.01.2011 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. Priznáva trovy právneho zastúpenia za tri právne úkony za konanie pred Ústavným súdom (1 PU = 123,50 €) spolu 370,50 a cestovné náklady, ktorá budú predložené na prerokovaní sťažnosti, ktoré je Okresný súd povinný zaplatiť na účet advokáta JUDr. J. B. do dvoch mesiacov od vydania nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom skúmal, či spĺňa zákonom predpísané náležitosti podľa § 20 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde a či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti vychádzal z toho, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov ustanovených v zákone.

Podľa ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Ústavný súd chce v prvom rade poukázať na nedostatky sťažnosti, ktorými sa vyznačuje, a to i napriek skutočnosti kvalifikovaného právneho zastúpenia sťažovateľky advokátom.

Ide o nedostatok sťažnosti spočívajúci v nejednoznačnej špecifikácii náležitosti predpísanej ustanovením § 50 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde (označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody) a tiež nedostatok pri vymedzení náležitosti podľa ustanovenia § 50 ods. 1 písm. a) citovaného zákona (označenie základných práv alebo slobôd, ktoré mali byť podľa tvrdenia sťažovateľky porušené v petite sťažnosti).

Ústavný súd preklenul označené nedostatky sťažnosti vychádzajúc z celého obsahu sťažnosti a zohľadniac obsah petitu sťažnosti, ktorým je v zmysle ustanovenia § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný.

V prvom bode petitu sťažnosti sťažovateľka vymedzila náležitosť podľa § 50 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde spisovou značkou súdneho konania, pod ktorou je jej trestná vec prerokúvaná pred okresným súdom, teda spisovou značkou 2 T/9/2010. Takisto formulovala námietku porušenia označených článkov ústavy vo vzťahu k postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tos 13/2011, ktorá zodpovedá uzneseniu krajského súdu zo 16. februára 2011, ktorým tento zamietol sťažnosť sťažovateľky podanú proti uzneseniu okresného súdu z 20. januára 2010 sp. zn. 2 T/9/2010 o zamietnutí žiadosti o prepustenie na slobodu a neprijatí jej písomného sľubu. V druhom bode petitu sťažnosti sťažovateľka navrhla zrušenie predmetného prvostupňového uznesenia z 20. januára 2010. Obsah petitu sťažnosti teda konkretizuje dve rozhodnutia: uznesenie okresného súdu sp. zn. 2 T/9/2010 z 20. januára 2010 a uznesenie krajského súdu sp. zn. 1 Tos 13/2011

zo 16. februára 2011. Sťažovateľka na s. 5 svojej sťažnosti uviedla, že jej sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu okresného súdu o jej žiadosti o prepustenie na slobodu z 11. januára 2011 prijatému na hlavnom pojednávaní konanom 20. januára 2011 (pisárskou chybou je uvedená zrejme nesprávna, a to dátum „20.01.2010“).

Sťažovateľka označenie článkov ústavy, ktorých porušenie namietala, nezahrnula do petitu sťažnosti a formulovala ich iba v rámci odôvodnenia sťažnosti.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd ustálil predmet konania tak, ako je formulovaný v záhlaví tohto uznesenia, a preskúmal tie námietky predostreté v sťažnosti, ktoré sa týkajú obsahu vymedzených rozhodnutí.

Podľa čl. 17 ods. 3 ústavy obvineného alebo podozrivého z trestného činu možno zadržať len v prípadoch ustanovených zákonom. Zadržaná osoba musí byť ihneď oboznámená s dôvodmi zadržania, vypočutá a najneskôr do 48 hodín prepustená na slobodu alebo odovzdaná súdu. Sudca musí zadržanú osobu do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od prevzatia vypočuť a rozhodnúť o väzbe alebo o jej prepustení na slobodu.

Podľa čl. 17 ods. 4 ústavy obvineného možno zatknúť iba na odôvodnený písomný príkaz sudcu. Zatknutá osoba musí byť do 24 hodín odovzdaná súdu. Sudca musí zatknutú osobu do 48 hodín a pri obzvlášť závažných trestných činoch do 72 hodín od prevzatia vypočuť a rozhodnúť o väzbe alebo o jej prepustení na slobodu.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

1. K námietke porušenia čl. 17 ods. 3, ods. 4 a ods. 5, čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy uznesením okresného súdu sp. zn. 2 T/9/2010 z 20. januára 2011

System ochrany základných práv a slobôd zaručených ústavou a ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich zo záväznej medzinárodnej zmluvy je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám, resp. ľudským právam a základným slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 127 ods. 1 a čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, resp. ľudských práv a základných slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Všeobecné súdy sú tak ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (II. ÚS 13/01).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd vo vzťahu k námietkam týkajúcim sa označeného uznesenia okresného súdu konštatuje existenciu procesnej prekážky brániacej prerokovaniu tejto časti sťažnosti, ktorou je nedostatok právomoci ústavného súdu.

Trestný poriadok zakotvujúci inštitút sťažnosti poskytuje priestor aj na uplatnenie námietok týkajúcich sa pochybení konajúceho súdu potenciálne predstavujúcich zásahy do základných práv a slobôd väzobne stíhanej osoby. Rozhodovanie o tomto opravnom prostriedku patrí vždy druhostupňovému súdu.

Sťažovateľka disponovala možnosťou uplatniť svoje námietky o prípadnom pochybení prvostupňového súdu prostredníctvom podanej sťažnosti, ktorú aj využila. Ochranu jej základným právam a slobodám zaručeným ústavou bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť krajský súd. Táto skutočnosť vylučuje právomoc ústavného súdu preskúmať námietky sťažovateľky uplatnené proti prvostupňovému rozhodnutiu o jej žiadosti o prepustenie na slobodu a nahradenie väzby poskytnutým písomným sľubom. Ústavný súd preto rozhodol o odmietnutí tejto časti sťažnosti podľa ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

2. K námietke porušenia čl. 17 ods. 3, ods. 4 a ods. 5, čl. 47 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy uznesením krajského súdu sp. zn. 1 Tos 13/2011 zo 16. februára 2011

Ústavný súd z obsahu sťažnosti, jej príloh a na základe súčinnosti poskytnutej príslušnou prokuratúrou zistil, že sťažovateľka bola v trestnej veci prerokúvanej okresným súdom pod sp. zn. 2 T/9/2010 prvýkrát vzatá do väzby uznesením okresného súdu sp. zn. Tp 1613/2008 z 24. februára 2008 z dôvodov podľa ustanovení § 71 ods. 1 písm. b) a písm. c) Trestného poriadku, z ktorej bola vzápätí prepustená na základe uznesenia krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 38/08 z 26. mája 2008. V rámci daného trestného konania bola sťažovateľka opätovne, teda druhýkrát vzatá do väzby na základe uznesenia okresného súdu sp. zn. Tp 831/2010 z 8. januára 2010, a to z dôvodov podľa ustanovení § 71 ods. 1 písm. a) a b) Trestného poriadku.

Vo vzťahu k tvrdeniu sťažovateľky, že bola v predmetnej trestnej veci druhýkrát vzatá do väzby po jej zadržaní dňa 26. mája 2008 na základe následného návrhu Okresnej prokuratúry Bratislava V podaného 28. mája 2008, ústavný súd zistil, že v danom prípade síce došlo k obmedzeniu osobnej slobody sťažovateľky (do 29. mája 2008), avšak len na základe zadržania v zmysle ustanovenia § 86 Trestného poriadku, keď okresný súd po späťvzatí návrhu Okresnou prokuratúrou Bratislava V vydal 29. mája 2008 príkaz na prepustenie sťažovateľky na slobodu. Tvrdenie sťažovateľky sa teda nezakladá na pravde.

Sťažovateľka 13. januára 2011 podala žiadosť o prepustenie na slobodu podľa ustanovenia § 79 ods. 3 Trestného poriadku, ako aj žiadosť o nahradenie väzby poskytnutým písomným sľubom podľa ustanovenia § 80 Trestného poriadku. Sťažovateľka v nich uviedla, že dôvodom opustenia územia Slovenskej republiky v januári 2009 bola jej obava o život z dôvodu neprimeraného nátlaku zo strany príslušníkov polície. Sťažovateľka tiež namietala nedostatok dôvodov na väzbu v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku a v tejto súvislosti uviedla, že svedkov nijakým spôsobom neovplyvňovala. Poukazovala súčasne na to, že sa dosiaľ nerozhodlo o jej žiadosti o prepustenie na slobodu podanej 27. októbra 2010.

Okresný súd uznesením sp. zn. 2 T/9/2010 z 20. januára 2011 žiadosť sťažovateľky o prepustenie na slobodu zamietol a poskytnutý písomný sľub neprijal. V odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd argumentoval, že po prečítaní záznamov telekomunikačnej prevádzky obsahujúcich hovory sťažovateľky s osobami svedkov dospel k záveru, že tvrdenie sťažovateľky, podľa ktorého predmetných svedkov nekontaktovala ako prvá ona, neobstojí. Okresný súd poukázal na hovor s jedným zo svedkov, ktorého kontaktovala práve sťažovateľka, v ktorom mu oznámila, že je v predmetnej trestnej veci predvolaný ako svedok, pričom sa s ním dohodla, že sa o tom nasledujúci deň porozprávajú. Ďalej okresný súd vyvrátil tvrdenia sťažovateľky, že v ani v jednom zo získaných záznamoch telefonických hovorov „*sa nespomína meno niektorého z poškodených v danej trestnej veci*“, poukazujúc na jeden z hovorov, v ktorom sa spolu so svedkom venujú okolnostiam výsluchu týkajúceho sa veci jednej z poškodených, a túto v hovore aj viackrát menujú. Okresný súd neuznal ani argumentáciu sťažovateľky, že ani v jednom z týchto hovorov nenavádzala svedkov, ako majú vypovedať, pričom poukázal na konkrétny hovor, v ktorom sťažovateľka inštruovala svedka ako vypovedať a súčasne si s ním na tento účel dohodla stretnutie.

K tvrdeniu sťažovateľky o útoku na jej osobu zo strany príslušníkov polície okresný súd uviedol, že v spisovom materiáli nenašiel žiadnu sťažnosť adresovanú v tejto súvislosti príslušnej zložke polície.

Okresný súd vo vzťahu k opodstatnenosti obavy zakladajúcej dôvod na útekovú väzbu sťažovateľky formuloval túto argumentáciu: „*po prepustení z väzby v máji 2008 odišla v januári 2009, najprv do Čiech, kde bola niekoľko týždňov, následne do Nemecka, kde prespávala rôzne v penziónoch, hoteloch alebo na súkromí, potom išla do Rakúska, kde sa zdržiavala v meste A. u jednej rodiny, kde im pomáhala v domácnosti za ubytovanie a stravu a niekedy dostala nejaký tringelt. O mieste jej pobytu nevedel nikto, nenahlásila ho ani v Rakúsku, rodina u ktorej bývala to chcela urobiť, ale obvinená ich žiadala, aby s tým počkali. Podľa posledného vyhlásenia obžalovanej dôvodom na takéto konanie bol neprímeraný nátlak na jej osobu zo strany vyšetrojúcich orgánov a odopieranie lekárskej starostlivosti, čo však súd nepovažuje za preukázané a súd považuje za pravdepodobné, že po prepustení na slobodu zopakuje útek z územia Slovenskej republiky.*“

Za naplnenie väzobného dôvodu v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, teda dôvodu kolúznej väzby, považoval okresný súd skutočnosť preukázaných kontaktov so svedkami na účely ovplyvňovania ich svedeckých výpovedí, a to aj s ohľadom na okolnosť, že neboli v prebiehajúcom konaní ešte vypočutí.

Vo vzťahu k argumentácii sťažovateľky, že dosiaľ nebolo rozhodnuté o jej žiadosti o prepustenie na slobodu podanej 27. októbra 2010, okresný súd uviedol, že opakovane konštatuje, že táto žiadosť neobsahovala nové skutočnosti. Takisto k námietkam týkajúcim sa okolností vzatia sťažovateľky do väzby dňa 8. januára 2010 zdôraznil, že tieto boli už niekoľkokrát prerokované a predseda senátu sa k nim vyjadril už na hlavnom pojednávaní konanom 27. októbra 2010.

Sťažovateľka podala proti predmetnému uzneseniu okresného súdu sťažnosť, v ktorej uviedla, že okresný súd neprerokoval celú jej žiadosť o prepustenie na slobodu, pretože sa zaoberal len časťou v nej prezentovaných námietok, ďalej že pri rozhodovaní o jej žiadosti o prepustenie na slobodu z 13. januára 2011 okresný súd neprečítal jej predchádzajúce žiadosti z 10. marca a 21. apríla 2010 a že jej žiadosti z 15. marca 2010 a 1. apríla 2010 neboli vôbec prerokované. Sťažovateľka tiež argumentovala, že v prípravnom konaní od 15. januára 2010, keď bolo zrušené konanie proti ušlému, do 23. júna 2010 „*sa všetky pojednávania ohľadne jej žiadosti a návrhov ako aj podania obžaloby a tiež konanie pred súdom*“ konali bez prítomnosti „*oprávnenej osoby, bez advokáta, ktorý by mal oprávnenie zastupovať ju a to buď ako zvolený obhajca, alebo obhajca ňou splnomocnený*“. Sťažovateľka napokon namietala, že dosiaľ nebolo rozhodnuté o jej žiadosti o prepustenie na slobodu podanej 27. októbra 2010 a že sa jej bývalý obhajca po vypovedaní plnej moci 20. januára 2010 napriek uvedenej skutočnosti zúčastnil následných úkonov trestného konania. Obhajca sťažovateľky v písomnom odôvodnení podanej sťažnosti predstrel svoj názor o nedostatku dôvodov na kolúznu väzbu. Poukázal pritom na to, že jeden zo svedkov bol vypočutý už trikrát. U ďalšieho zo svedkov obhajca poukázal na okolnosť, že iniciátorom telefónnych hovorov medzi sťažovateľkou a týmto svedkom vo väčšine prípadov nebola sťažovateľka a že pokiaľ tento svedok volal sťažovateľke, pričom jeho výsluch sa nekonal v totožný alebo bezprostredne nasledujúci deň po telefónnom hovore, nemožno v jeho prípade jednoznačne vyvodiť možnosť jeho ovplyvňovania zo strany

sťažovateľky. Obhajca uviedol, že tento záver platí aj u ďalšieho svedka, pretože „zo zápisnice o výsluchu uvedeného svedka z 26.11.2008, 8.12.2008 a 24.3.2009 chýba nadväznosť na výsledky výpovede a daných inštrukcií“.

O podanej sťažnosti rozhodol krajský súd na neverejnom zasadnutí za prítomnosti sťažovateľky a jej obhajcu tak, že ju svojim rozhodnutím sp. zn. 1 Tos 13/2011 zo 16. februára 2011 ako nedôvodnú zamietol.

Krajský súd hneď v úvode uviedol, že napadnuté rozhodnutie okresného súdu považuje za zákonné, vecne správne a dostatočne odôvodnené a ako také si ho sám aj osvojuje.

V prvom rade krajský súd skonštatoval, že aj v danom štádiu trestného konania existuje dôvodné podozrenie z trestnej činnosti, pre ktorú bola na sťažovateľku podaná obžaloba.

Záver o danosti dôvodov útekovvej väzby krajský súd podporil konštatovaním, že tieto stále pretrvávajú a opierajú sa o konkrétne skutočnosti. Krajský súd na tomto mieste poukázal na konanie sťažovateľky, ktorá sa po prepustení z väzby na základe rozhodnutia krajského súdu z 26. mája 2008 nezdržiavala na adrese pobytu poskytnutej orgánom činným v trestnom konaní, čo bolo dôvodom vyhlásenia pátrania po jej osobe, následného vydania príkazu na zatknutie 18. februára 2009 a napokon dôvodom na vydanie európskeho zatýkacieho rozkazu 14. mája 2009, po zrealizovaní ktorého bola sťažovateľka 7. januára 2010 opätovne vzatá do väzby.

Krajský súd prezentoval svoje stanovisko aj k dôvodnosti obavy z marenia objasňovania skutočností relevantných pre trestné konanie ovplyvňovaním svedkov, teda k dôvodom väzby kolúznej. Poukázal v ňom, že pre naplnenie dôvodov kolúznej väzby nie je nevyhnutné preukázať, že k ovplyvňovaniu svedkov zo strany sťažovateľky aj došlo, ale postačuje preukázať, že správanie sťažovateľky dostatočne naznačuje možnosť pôsobenia na svedkov v prípade jej prepustenia na slobodu, pretože účelom dotknutého ustanovenia § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku je práve zabrániť takémuto konaniu. Krajský súd dodal, že podľa dikcie dotknutého ustanovenia konkrétne skutkové okolnosti pre daný dôvod väzby možno navyše vyvodiť aj zo spôsobu spáchania trestného činu, z osoby páchatel'a, ako aj z iných relevantných poznatkov, ktorými sú v danom konkrétnom prípade

sťažovateľky závažnosť, dĺžka obdobia a najmä spôsob páchania trestnej činnosti, pre ktorú je sťažovateľka stíhaná, a takisto aj štádium predmetného trestného konania.

Krajský súd vo svojom stanovisku zároveň konštatoval, že od posledného rozhodovania o väzbe sťažovateľky, teda od 21. októbra 2010, nedošlo k žiadnym skutkovým zmenám, ktoré by mohli mať vplyv na dôvodnosť trvania jej väzby. Uviedol, že písomné vyhotovenie napadnutého uznesenia okresného súdu zodpovedá požiadavkám ustanovení § 168 ods. 1 a § 180 Trestného poriadku, a stotožnil sa s názorom okresného súdu, podľa ktorého u sťažovateľky podmienky na prijatie písomného sľubu splnené neboli, pretože trestné stíhanie sťažovateľky sa vedie pre obzvlášť závažný zločin, a neboli zistené žiadne výnimočné okolnosti umožňujúce v takomto prípade prijatie záruky v podobe písomného sľubu.

Krajský súd preskúmal aj zákonné lehoty trvania väzby sťažovateľky, pričom dospel k záveru, že v priebehu vedeného trestného konania k ich porušeniu, resp. prekročeniu nedošlo. Zároveň poukázal na svoje uznesenie sp. zn. 1 Tos 58/2010 z 30. júna 2010, ktorým boli lehoty trvania väzby podrobne preskúmané.

Vo vzťahu k námietkam sťažovateľky týkajúcim sa okolností zastupovania jej bývalým obhajcom citoval krajský súd ustanovenie § 43 ods. 3 Trestného poriadku, podľa ktorého zvolený alebo ustanovený obhajca je povinný plniť si svoje povinnosti až do momentu reálneho prevzatia obhajoby novým obhajcom. Poukázal zároveň na zápisnicu z neverejného zasadnutia, podľa ktorej sťažovateľka súhlasila so zastupovaním tohto obhajcu napriek tomu, že tento jej 19. júna 2008 plnú moc vypovedal.

Krajský súd sa vysporiadal aj s tvrdením sťažovateľky, že nebolo dosiaľ rozhodnuté o jej žiadostiach o prepustenie na slobodu podaných v marci a v apríli 2010, a uviedol, že sa s týmto tvrdením predostretým už v jej predchádzajúcej žiadosti v plnej miere vysporiadal okresný súd v rozhodnutí sp. zn. 2 T 9/2010 z 23. júna 2010. Rovnako vyvrátil námietku sťažovateľky, v ktorej tvrdila, že dosiaľ nebolo rozhodnuté ani o jej žiadosti podanej 27. októbra 2010. Tu krajský súd poukázal na skutočnosť, že bola zo strany predsedu senátu náležite poučená o zákonom ustanovenej časovej limitácii podania novej žiadosti o prepustenie na slobodu uplynutím lehoty 30 dní odo dňa rozhodnutia o poslednej žiadosti (21. októbra 2010), pretože jej nová žiadosť z 27. októbra 2010 neobsahovala nové skutočnosti.

Napokon krajský súd preskúmal postup orgánov činných v trestnom konaní z hľadiska ustanovenia § 2 ods. 6 Trestného poriadku ustanovujúceho požiadavku urýchleného rozhodovania väzobných trestných vecí a vyslovil, že doterajší postup v trestnej veci sťažovateľky s prihliadnutím na jej náročnosť tejto požiadavke zodpovedá.

Z kontextu celého obsahu sťažnosti vyplýva, že zásadnou námietkou sťažovateľky (okrem iných) je tvrdenie, podľa ktorého konajúce súdy dôvodnosť trvania jej väzby preskúmali nedostatočne. V takomto postupe vidí sťažovateľka nezákonnosť ďalšieho trvania väzby.

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať skutkové a právne závery všeobecného súdu, ku ktorým dospel na základe interpretácie a aplikácie relevantnej právnej úpravy a ktoré sa stali základom pre jeho rozhodnutie.

Úlohou ústavného súdu je kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne so záväznými medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov len v prípade, ak v konaní, ktoré rozhodnutiu predchádzalo, resp. samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu sa tak môžu stať predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, majúce za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00).

Požiadavky práva na preskúmanie zákonnosti väzby (vrátane rozhodovania o žiadosti obvineného o prepustenie na slobodu a rozhodovania o nahradení väzby poskytnutou zárukou) garantovaného čl. 17 ods. 5 ústavy sú definované v stabilnej judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorou sa pri svojej rozhodovacej činnosti v oblasti garancií poskytovaných čl. 17 ods. 5 ústavy konštantne riadi aj ústavný súd.

Väzobné konanie týkajúce sa rozhodovania o osobnej slobode obvinenej osoby musí spĺňať niektoré fundamentálne požiadavky spravodlivého konania podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Jednou z nich je aj právo na náležité

odôvodnenie rozhodnutia. Jeho obsahom je právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Princíp spravodlivosti („fairness“) pritom zaväzuje súdy, aby pre svoje rozhodnutia poskytli dostatočné a relevantné dôvody (pozri napr. III. ÚS 135/04, III. ÚS 198/05).

V uznesení sp. zn. 1 Tos 13/2011 zo 16. februára 2011 krajský súd preskúmal splnenie formálnych podmienok väzby. Na tomto mieste krajský súd skonštatoval dodržanie všetkých zákonných lehôt vyplývajúcich z ustanovení Trestného poriadku, a to aj poukázaním na odôvodnenie svojho predchádzajúceho uznesenia týkajúceho sa uvedenej otázky a tiež súladnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní s požiadavkou urýchleného vybavovania väzobných vecí zakotvenou v ustanovení § 2 ods. 6 Trestného poriadku.

Krajský súd sa stotožnil so závermi okresného súdu o dôvodnosti trvania väzby sťažovateľky aj z hľadiska splnenia materiálnych podmienok väzby, pričom vychádzal zo skutkového a právneho stavu prezentovaného v uznesení okresného súdu, ktorého závery krajský súd akceptoval. V prvom rade uznal existenciu dôvodného podozrenia z trestnej činnosti, pre ktorú je sťažovateľka trestne stíhaná. Vo vzťahu k dôvodnosti väzby útekovvej poukázal krajský súd na konkrétne skutočnosti odôvodňujúce obavu z úteku sťažovateľky do cudziny v úmysle vyhnúť sa trestnému stíhaniu, a to vzhľadom na jej prechádzajúce konanie (útek mimo územie Slovenskej republiky), ktoré bolo dôvodom na prijatie opatrení smerujúcich k jej zatknutiu.

Krajský súd sa stotožnil aj s dôvodmi kolúznej väzby sťažovateľky prezentovanými okresným súdom v podobe obavy z marenia dokazovania ovplyvňovaním svedkov, pričom ich opodstatnenosť argumentačne doplnil interpretáciou dotknutého ustanovenia Trestného poriadku, v ktorej vysvetlil splnenie hmotnoprávných predpokladov kolúznej väzby.

Vo vzťahu k námietkam týkajúcim sa predchádzajúcich žiadostí sťažovateľky o prepustenie na slobodu krajský súd poukázal na konkrétne rozhodnutia okresného súdu, ktorých predmetom boli práve tieto žiadosti, a tiež interpretoval relevantné ustanovenie

§ 79 ods. 3 Trestného poriadku upravujúce podmienky časovej limitácie žiadosti obvineného o prepustenie na slobodu.

Rovnako sa krajský súd vyjadril aj k otázke poskytnutého písomného sľubu sťažovateľky a stotožnil sa so stanoviskom okresného súdu o nedostatku výnimočných okolností predvídaných ustanovením § 80 ods. 2 Trestného poriadku umožňujúcich nahradenie väzby sťažovateľky stíhanej pre obzvlášť závažný zločin písomným sľubom.

Krajský súd kvalifikoval uznesenie okresného súdu ako zodpovedajúce požiadavkám ustanovenia § 180 s odkazom na ustanovenia § 168 ods. 1 Trestného poriadku upravujúcim náležitosti odôvodnenia rozhodnutia. Prostredníctvom interpretácie ustanovenia § 43 ods. 3 Trestného poriadku potvrdil krajský súd aj zákonnosť postupu konajúcich súdov v rámci väzobných konaní, a to z hľadiska garancií poskytovaných základným právom na obhajobu.

Ústavný súd preskúmaním napadnutého uznesenia krajského súdu zistil, že krajský súd odôvodnil svoje rozhodnutie v ústavne akceptovateľnej miere, keď sa zameral na okolnosti majúce podstatný vplyv na rozhodovanie o dôvodnosti trvania väzby sťažovateľky, a to tak väzby kolúznej, ako aj väzby útekovej, a zodpovedal všetky relevantné otázky tvoriace argumentačné východiska predstreté sťažovateľkou v sťažnosti podanej proti prvostupňovému rozhodnutiu okresného súdu.

V zmysle judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03).

Na základe všetkých uvedených skutočností dospel ústavný súd k záveru, že účinky uplatnenej právomoci vo veci rozhodujúceho krajského súdu sú zlučiteľné s obsahom sťažovateľkou označeného čl. 17 ods. 5 ústavy, preto sťažnosť v časti námietok smerujúcich proti označenému rozhodnutiu krajského súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú. Tento záver súčasne vylučuje možnosť sťažovateľkou namietaného sekundárneho zásahu do základného práva na obhajobu garantovaného čl. 50 ods. 3 ústavy, resp. aj porušenie čl. 47 ods. 2 ústavy garantujúceho

vo všeobecnosti právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi a ostatnými orgánmi verejnej moci.

Pokiaľ ide o námietku porušenia čl. 17 ods. 3 a ods. 4 ústavy obsahujúcich garancie súvisiace s obmedzením osobnej slobody obvineného, resp. podozrivého, ústavný súd konštatuje ich zjavnú neopodstatnenosť, a to pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi obsahom dotknutých článkov ústavy a obsahom námietok prednesených v kontexte obsahu uznesenia krajského súdu.

Ústavný súd z príloh sťažnosti zistil, že sťažovateľka námietku porušenia čl. 17 ods. 4 ústavy upravujúceho lehotu na dodanie zatknutého obvineného sudcovi uplatnila už v rámci rozhodovania o predĺžení lehoty trvania väzby, keď okresný súd v uznesení sp. zn. Tp 1003/2010 z 13. apríla 2010 jej argumentáciu v danom smere neakceptoval a jeho stanovisko potvrdilo aj druhostupňové rozhodnutie krajského súdu z 21. apríla 2010.

Ústavný súd v tejto súvislosti nad rámec dodáva, že argumenty predstreté sťažovateľkou v rámci obsahu sťažnosti týkajúce sa tvrdenia o porušení čl. 17 ods. 4 ústavy upravujúceho lehotu na dodanie zatknutého obvineného sudcovi, ktoré však neboli subsumované do predmetu konania vymedzeného ústavným súdom, pokiaľ by ich aj sťažovateľka kvalifikovane sformulovala v rámci petitu sťažnosti, a to námietkou smerujúcou proti uzneseniu krajského súdu z 21. apríla 2010, táto by bola ústavným súdom posúdená ako oneskorená vzhľadom na zjavné uplynutie lehoty dvoch mesiacov predpísanej ustanovením § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde na uplatnenie sťažnosti podľa ustanovení § 49 a nasledujúcich citovaného zákona (Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.).

Rovnako nad rámec vo vzťahu k argumentácii sťažovateľky týkajúcej sa tvrdenia o porušení čl. 17 ods. 3 ústavy, ktoré videla v skutočnosti, že pri rozhodovaní o väzbe 8. januára 2010 jej neboli sudcom pre prípravné konanie „*prednesené obvinenia, čo je zrejmé zo zápisnice z tohto pojednávania*“, ústavný súd poznamenáva, že takáto námietka, ak by ju aj sťažovateľka formulovala v kvalifikovanej podobe, by bola ústavným súdom posúdená ako oneskorená vychádzajúc z už citovaného ustanovenia § 53 ods. 3 zákona

o ústavnom súde. Predovšetkým však ako zjavne neopodstatnená, pretože v uvedený deň mala sťažovateľka postavenie zatknutého obvineného v zmysle čl. 17 ods. 4 ústavy (nie postavenie zadržaného obvineného), u ktorého výslovná povinnosť sudcu rozhodujúceho o väzbe formálne oboznámiť zatknutého obvineného so vzneseným obvinením z dotknutého článku nijako nevyplýva, a navyše takúto povinnosť nestanovuje ústava ani v čl. 17 ods. 3 ústavy.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. septembra 2011